

Inhoud	Woord vooraf Bekkenbestuur vraagt aandacht voor signaalgebieden Overstromingsvoorspeller voor het IJzerbekken nog accurater Uitvoering bekkenbeheerplan: een stand van zaken VMM bestrijdt Reuzenbalsemien langs de Handzamevaart Inagro op zoek naar een geïntegreerd nutriëntengebruik In de kijker
---------------	--

1. Woord vooraf

Beste lezer,

Als nieuwe gouverneur van West-Vlaanderen, werd ik ook voorzitter van de bekkenbesturen van de bekkens van de IJzer, de Leie en de Brugse Polders. Het voorzitterschap van het bekkenbestuur van het Leiebekken, deel ik met mijn collega André Denys, gouverneur van Oost-Vlaanderen.

Ervan overtuigd dat een integrale benadering van milieuvraagstukken op bekkenniveau tot duurzame oplossingen leidt voor diverse aspecten van het waterbeheer, neem ik dit voorzitterschap graag op.

Dat er nog werk aan de winkel is, blijkt onder meer uit de talrijke acties uit het bekkenbeheerplan die in uitvoering zijn of nog moeten worden opgestart.

Het is dan ook belangrijk om samen met alle betrokken partners en actiehouders de juiste keuzes te maken. Het bekkenbestuur formuleerde hieromtrent naar aanleiding van de opmaak van het bekkenvoortgangsrapport 2011 enkele aanbevelingen waarover u verder in deze nieuwsbrief meer leest.

Ik wens u alvast veel plezier met het lezen van deze derde nieuwsbrief van het IJzerbekken.

Carl Decaluwé
Voorzitter bekkenbestuur IJzerbekken
Gouverneur van West-Vlaanderen

[↑ top](#)

2. Bekkenbestuur vraagt aandacht voor signaalgebieden

Signaalgebieden zijn gebieden met een harde gewestplanbestemming (bv. woongebied, industriegebied,...), die slechts gedeeltelijk of nog niet ontwikkeld zijn en die belangrijk zijn voor het watersysteem omdat het waterbergings- of een waterconserveringsgebieden zijn.

De signaalgebieden zijn aangeduid in het bekkenbeheerplan. Via de actie toetsing signaalgebieden uit het bekkenbeheerplan worden deze gebieden grondig geanalyseerd en wordt nagegaan waar nog ruimte voor water gevrijwaard kan worden.

De toetsing van een signaalgebied brengt mogelijke tegenstrijdigheden tussen de ontwikkelingsperspectieven voor het ruimtegebruik en het functioneren van het watersysteem in kaart en trekt conclusies over de gevolgen van bebouwing en verharding in het gebied. Er worden ook alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voorgesteld.

Voor een aantal signaalgebieden heeft het bekkenbestuur al een grondige analyse gemaakt. U kunt de fiches raadplegen via www.ijzerbekken.be.

Middelkerke – Graningatevliet Veurne – Steenkerke woonuitbreidingsgebied zuid Lichtervelde – Molenlaan Margarethalaan Oostende – Bedrijventerreinen luchthaven

Voor volgende gebieden wordt de analyse verwacht tegen het voorjaar van 2013.

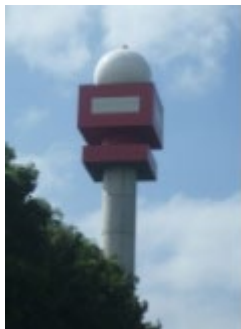
Ieper – Woongebied west Poperinge – Centrum 't Vliegende Paard Torhout – Moertjes Lichtervelde – Centrum Waterhoenbeek Gits – Bollestraat Stationsstraat Westouter – Blauwepoortstraat Blauwpoortakker Reningelst – Disbos Elverdinge – Heidestraat Sint-Jorisstraat

De toetsing van een signaalgebied vervangt de watertoets niet. Het document heeft het karakter van een beleidsondersteunend document voor politiek verantwoordelijken, ruimtelijke planners en vergunningverleners. De waterbeheerder kan het resultaat van de oefening gebruiken als input voor de watertoets. Om de doorwerking van goedgekeurde signaalgebieden voor het ruimtelijk beleid te concretiseren en te garanderen, heeft de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen een korte termijn actie in dit kader goedgekeurd.

↑ top

3. Overstromingsvoorspeller voor het IJzerbekken nog accurater

Op 13 juni 2012 werd in Jabbeke op de weertoren ter hoogte van de verkeerswisselaar A10 – A18 een nieuwe neerslagradar geïnstalleerd. De nieuwe radar van het KMI betekent een merkelijke vooruitgang bij het voorspellen van overstromingen in de Westhoek.

Al sinds 2009 past de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in het IJzerbekken een gedetailleerd voorspellingsmodel toe. Het model beslaat ruim 200 km waterlopen. De Heidebeek, Poperingevaart, Grote Kimmelbeek, Ieperlee, Martjesvaart, Blankaart, Handzamevaart en verschillende van hun grootste zijwaterlopen zijn gemodelleerd. Maar om betrouwbare voorspellingen te kunnen doen, zijn nauwkeurige neerslaggegevens noodzakelijk.

De nieuwe radar registreert de neerslag in een straal van 100 kilometer. De parabolische antenne werd bovenop de 46 meter hoge radartoren geplaatst en afgedekt door een witte koepel die de antenne beschermt tegen regen en wind.

Na een proefperiode zullen de accuratere gegevens ter beschikking gesteld worden van de overstromingsvoorspeller. De VMM publiceert de resultaten van de overstromingsvoorspeller via de website www.overstromingsvoorspeller.be.

↑ top

4. Uitvoering bekkenbeheerplan: een stand van zaken

Het bekkenvoortgangsrapport 2011 voor het IJzerbekken, dat in maart 2012 door het bekkenbestuur goedgekeurd werd, is gepubliceerd. Naar jaarlijkse gewoonte informeert het bekkenvoortgangsrapport over de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen. In de helft van de planperiode zijn de helft van de acties in uitvoeringsfase of uitgevoerd: een positieve trend.

Het rapport staat ook stil bij enkele aandachtspunten en gaat in op de werking van bekken- en deelbekkenstructuren. Uit de talrijke opgestarte en afgeronde acties van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen, blijkt dat we op goede weg zijn. Toch vraagt het rapport blijvende aandacht

voor de drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren en voor waterkwaliteit en natuur-ecologie.

• De drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren

In december 2010 kwamen in Vlaanderen grote overstromingen voor met op veel plaatsen wateroverlast. Wateroverlast is het gevolg van een onevenwichtige waterbalans. Het concept 'vasthouden-bergen-afvoeren' van het oppervlaktewater is een belangrijke strategie om dit evenwicht te herstellen. Concrete acties die water bovenstrooms vasthouden, zoals erosiebestrijdende maatregelen, kunnen wateroverlast in stroomafwaartse gebieden doen afnemen. Zijn er bovenstrooms onvoldoende mogelijkheden om water vast te houden dan is extra buffering nodig.

Het onderhoud van waterlopen optimaal op elkaar afstemmen (maaïen of rijten, baggeren of ruimen) binnen afstroomgebieden is belangrijk voor een optimaal functioneren van de waterlopen. In het stroomopwaartse gedeelte van de IJzer en zijn zijwaterlopen moet het oppervlaktewater vastgehouden worden, vertraagd worden in zijn afvoer en waar noodzakelijk geborgen worden. Daarna moet het water, als overlast dreigt te ontstaan, op een vlotte manier kunnen afgevoerd worden naar zee.

• Waterkwaliteit en natuur-ecologie

In het kader van de doelstelling van de kaderrichtlijn Water moeten we verder streven naar een goede waterkwaliteit in de waterlopen. Dit kan door meer in te zetten op acties die de waterkwaliteit verbeteren en kansen geven voor een positieve ecologische ontwikkeling van de waterlopen.

U kunt het bekkenvoortgangsrapport 2011 raadplegen via www.ijzerbekken.be.

↑ top

5. VMM bestrijdt Reuzenbalsemien langs de Handzamevaart

Midden juni 2012 is de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) gestart met een specifieke bestrijding van de Reuzenbalsemien op o.a. de Handzamevaart in de gemeenten Kortemark en Diksmuide. Ook de Zwalm (Bovensheldebekken) en de Bellebeek (Denderbekken) worden momenteel aangepakt.

De Reuzenbalsemien, afkomstig uit de Himalaya en als sierplant ingevoerd, is een invasieve exoot die de laatste jaren massaal oprukt langs de onbevaarbare waterlopen en een bedreiging vormt voor de inheemse flora en fauna. Onder gunstige omstandigheden kan de Reuzenbalsemien op korte termijn snel uitbreiden, verdringt zo onze inheemse oeverplanten en tast op die manier de biodiversiteit aan. De Reuzenbalsemien kan bovendien oeverafkalving en problemen met waterafvoer veroorzaken.

In juni is gestart met het maaien van de plant. Het maaisel wordt verwijderd omdat gebleken is dat afgemaaide plantenresten terug kunnen wortelen. Het maaisel zorgt ook voor een voedselaanrijking van de grond, die de soort in de hand werkt. In augustus werd gecontroleerd of hergroei optreedt. Afhankelijk van de ernst van deze hergroei werd het maaien herhaald of werden de planten handmatig verwijderd.

Op basis van de ervaringen met deze pilootgebieden zal de VMM, in samenwerking met de andere waterbeheerders, een gebiedsdekkende bestrijdingscampagne voor deze soort starten.

↑ top

6. Inagro op zoek naar een geïntegreerd nutriëntengebruik

Door migratie van nutriënten geeft de land- en tuinbouwsector aanleiding tot onrechtstreekse druk op de kwaliteit van het oppervlaktewater. In hellende gebieden beïnvloedt ook erosie de

oppervlaktewaterkwaliteit en de sedimentaanvoer. Anderzijds kan de sector ook inzetten op het vasthouden van water en het hergebruik ervan. De land- en tuinbouwsector is dus een belangrijke partner voor het behalen van de goede watertoestand.

Inagro, een provinciaal agentschap voor innovatief en duurzaam agrarisch ondernemen, startte het pilootproject *Integrale aanpak tot verbetering van de waterkwaliteit en -kwantiteit in de bovenloop van de Luikbeek gelegen in landbouwgebied*. In dit gebied (deelbekken Handzamevallei) is heel wat intensieve groententeelt actief, wat representatief is voor een groot deel van West-Vlaanderen. Voor de uitvoering van het project wordt samengewerkt met de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De Vlaamse Regering maakte 336.000 € subsidie vrij.

Het project onderzoekt welke technische maatregelen in de regio kunnen ingezet worden om de waterkwaliteit te verbeteren, erosie te beperken en het water beter vast te houden en te hergebruiken. Effectiviteit en economische haalbaarheid zijn belangrijke criteria bij de keuze van de maatregelen.

Vernieuwend is dat het project gaat voor een totaalconcept voor het landbouwgebied. De opvolging van individuele percelen en bedrijven wordt gekoppeld aan collectieve saneringsmaatregelen en erosiewerende ingrepen. Bedoeling is om de lokale overschrijdingen van de MAP-meetpunten terug te dringen en de opgedane kennis ook op andere plaatsen in Vlaanderen te kunnen implementeren.

Voor meer informatie over het project kunt u terecht bij Inagro vzw (tel. 051 27 32 00 – info@inagro.be).

↑ top

7. In de kijker

Praktijkgids zet landbouwers aan zuinig te zijn met water - De afdeling Duurzame

Landbouwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij heeft de praktijkgids Water in de land- en tuinbouw uitgebreid. De digitale praktijkgids Water in de land- en tuinbouw is een hulpmiddel voor de land- en tuinbouwer om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit ervan. De praktijkgids reikt sectorgerichte tips en praktische instrumenten en technieken aan voor een duurzaam watergebruik. Naast de sectoren melkveehouderij en de substraatteelt in de glastuinbouw komen nu ook de sectoren varkenshouderij, pluimveehouderij, vleesvee- en kalverhouderij, sierteelt, openluchtgroenteteelt en fruitteelt aan bod. De praktijkgids Water in de land- en tuinbouw kunt u raadplegen via de [website van het departement Landbouw en Visserij](#).

Brochure overstromingsgevoelig bouwen en wonen - Ook inwoners van overstromingsgevoelige gebieden kunnen en moeten hun steentje bijdragen om overstromingsschade zoveel mogelijk te beperken. Om hen te informeren, maakte de CIW de brochure "Overstromingsveilig bouwen en wonen, hoe kunt u uw woning beschermen tegen schade door overstromingen?". De brochure bevat handige tips over hoe burgers hun woning kunnen beschermen tegen wateroverlast.

De brochure wordt verspreid via de notariaten, immobiliënkantoren, bibliotheken en infoloketten van steden en gemeenten. Gemeenten krijgen ook de kans de brochure actief te verspreiden bij hun inwoners die in effectief overstromingsgevoelig gebied wonen. De brochure en een bijhorende webanimatie kunt u raadplegen op de [website van de watertoets](#). De brochure kan ook gratis besteld worden bij het secretariaat van de CIW (secretariaat_ciw@vmm.be, tel. 053/726 507).

↑ top

Bekkensecretariaat IJzerbekken

p/a Vlaamse Milieumaatschappij
Zandvoordestraat 375
8400 Oostende
Tel. 059 56 26 11
secretariaat_ijzer@vmm.be